

KOMPILALEBUK DÖ STÄNISALUDÜKAM PRO VPAKLUB DI ‚KONSTANZ‘ ÜN 1890.

Pebinädüköl fa ‚Daniil Morozov‘.

Ninädalised.

Vödems ma noms attimik Volapüka pevotüköls.

1925. Stänisaludükam	2
1955. Tefü stänisaludükam	3
1982. Vüdob...	3
2054. Se zälaprogram Deutänapükik tefü stänisaludükam	3
2014. Stänisaludükam	4
2013. Glidot poedik se Brasilän ad stänisaludükam in ‚Konstanz‘	5
2043. Tefü stänisaludükam tü 1890, 8, 17, danisagobs	5
2044. Vödem stänisaludükama fa datuvan Vpa	6
2046. Sluds lasama di ‚Konstanz‘ pejenüköla tü 1890, 8, 18	7
2061. Protok dakonsälama kadämik	7

Vödems rigädik.

1925. Stänikosekam	10
1955. Tefü stänikosekam	10
1982. Vüdots...	11
2054. Se zälaplogam deutik al stänikosekam	11
2014. Stänikosekam	12
2013. Glid poedik se Basil al stänikosekam in Konstanz	12
2043. Tefü stänikosekam, 1890, 8, 17, danisagobs	13
2044. Vödem stänikosekama fa datuvel vpa	13
2046. Sludots lasama konstanzik, 1890, 8, 18	15
2061. Plotog dö bekonsälam kademik	15

VÖDEMS MA NOMS ATTIMIK VOLAPÜKA PEVOTÜKÖLS.

1925. Stänisaludükam

pro Vpaklub di ‚Konstanz’ ojenon ün mul: gustul < yela ebo ata 1890, luveratiko de <del> 16^{id} jü 18^{id} gustula. *Dät* kuratik ponunon in bled zänik (calabled), nüm: 115. Nu büfo te lonädob sökölösi:

1. Vpans alik, ai laidälöls pö *din* sublimik obas laidulo fiedü mastal, okömonsös isio!

2. *Kadämals* e *kadämans* nuliks okömöls ofredükons obi vemo. Utans, keles cal (calavob), ... onas neleton ad kömön: pasäbligons tefü atos.

3. If Vpans, pato kadämans, ukömons se *läns difikün* in num gretikum: tän **lasam valemik** u ba igo *kongred* pojenükon in ‚Konstanz’, leigüpo ko saludükam stäna, bi nu yel *kilid* pasetikon¹, kü kongred *söton* pajenükön. Ye if kongred no ojenonöv ün yel at, tän obinon ün yel: 1891 in ‚Berlin’. (Obinos *lindifik* pro ob, va kongred ojenon ün 1890 u 1891.)

4. Vilob kobikön **püdiko!!** Klu proiboy is lä ob *sevärüküno* valikis feiti e nebaläli. Volapük ai binon **püdadin** verik ä jönikün... Klu feitiälans e nebalälans valiks oblibonsös domü oks! Obs: elans di ‚Konstanz’ < ai binobs mens *püdiälük*.

5. Id alutan, kel jünü nog vilon *votükön patädis binälik* pö Volapük, no okömonös isio!

Ab alutan, kel *löfon* verato menefi, Vpi e suemovi pro menef valöpo; alutan, kel *laibinükon* binälikosi in Vp.; alutan, kel nolon dinis seimik Vpi *födölis*, e labon *konsälis* vo gudikis, no te lönacediko (lönabinimiko) pelofädölis; alutan, kel vipon tuvön u dönulogön is *flenis* fiedik: *soman* okömonöd isio lü zäl saludükama *stäna* obsik, stäna ut, kel ai malon te *baläli*, *püdi*, **beni menefa!**

‚K<onstanz’>.

D<atuvan>. V<olapüka>.

NOETILS.

1) *Frädis* mödik pro e pö zäl at no kanob pelön; ibä monameds pro atos ai defons pö ob.

2) Ad stänisaludükam at ya epromoy obe *stänastofädi* (se Tirolän).

3) Pösods, okömöl *isio* lü ‚Konstanz’ ad **stänisaludükam**, *nunädonsös okis mu sunädiko* (demü lödiloat), bi fuginans e *fuginans flunilabik* mödiks ovisitons eli ‚Konstanz’ dü tim et (zao tü gustul de 16 jü 18)!

‚K<onstanz’>. B<ür>. z<änik>.

4) Alutan Vpanas, kel vilon **spikädön** pö lasam di ‚Konstanz’ ün gustul de del: 16 jü 18, bligiküno *notükönöd* jü yulula del 1^{id} obe okis nemi, ladeti, yegädi e mobis... *penädo!* Ye alikan spikädanas okanon spikön te dü *minuts* 20—25, e *spikäd* alikana i no obinonöd lunikum!

5) Alutan Vpanas, kel ovisiton ayelo *plösenoti magifik* in el ‚Oberammergau’, Bayän: ukanon usao lükömön vifiko id ini ‚Konstanz’ medü *trenaveg* Bayänik u Lösteränik, äsi medü *stemanafs* ela ‚Bodensee’ (ü Laka di ‚Konstanz’) jönik (jü gustul, vü dels: 16 e 18).

(„Vpabled”. 1890. Nüm: 114 (yunul). Pad: 493.)

¹ Bo sis kongred büik.

1955. Tefü stänisaludükam

pro Vpaklub di ‚Konstanz’ ko **lasam** <veüta> **gretikum** in ‚Konstanz’ nu binons pelonädöls fūmo dels kil sököl mula: **gustul**: de **16** jü **18** < ata yela: 1890. Tü del 16^{id} gustula siörs: lotans < plitik oba *pokoskömons* len trenavegastajon e lakapof, e soaro *lefided* („Bankett”) ojenon, luveratiko in staudöp: ‚Viktòria’. Tü del 17^{id} gustula (sudel) **stänisaludükam** voik poduinon fa *datuvan* Vpa dü düps tel: 11—1 < zedela. *Poszedelo* ün sudel ot pojenükons: dakonsälams, spikäds, sluds, spikot, blesiralespat... Tü *soar* dela telid atas ä *cifadela lasam* kobädik pojenükon (in lecem, kel nog omuton palonädöl kuratikumo). Tü gustul, **18** *lespat-löpiovegam* pomeikon sui bel *lejönik* Vürtänik: ‚*Hohentwiel*’, pato fa flens se Vürtän... *Poszedelo* e *soaro* tü del kilid atas zäla *ledit* ladöfik de flens oba ojenon.

NOETILS.

1) *Program* patik zuo onunon patis kuratikum.

2) *Volapükaf lens valik Deutänik* (e pato se *Badän* löfikün obik) pavüdon ad visitön **stänisaludükami** obsik de d. 16^{id} jü 18^{id} ün **gustul** yela at: 1890. Ab vemo ofredob ad *benokömaglidön* i flenis oba se *läns valik votik tala lölik* in zif obsik ela ‚*Bodensee*’, efe ‚**Konstanz**’ sanabik ä lejöniko topöl, zif kelik gudiko sevädon pö mied vü Deutän e Jveizän demü visits foginänik mödik. Klu **valikans** okömolsöd, *kömolsöd* bligiküno isio!!

‚K<onstanz>. D<atuvan>. V<olapüka>.

3) Söls **spikädön** vilöls is in ‚Konstanz’ tü 90, 8, 16—19 e **lödi fümik** pö top ot vipöls, nunädomsös okis mu sunädiko *büre zänik* in ‚Konstanz’, pato utans, kels okömoms isio de ‚*Oberammeregau*’ in *Bayän*!

4) If siörs: lotans < se **Vürtän** vilons visitön ya tü del 17^{id} (sudel) beli: *Hohentwiel* < lä ‚*Singen*’: nunonsös obe timi movegama de ‚Konstanz’, e geteva lü ‚Konstanz’!

(„Vpabled”. 1890. Nüm: 115 (yulul). Pad: 497.)

1982. Vüdob

me atos lätiknaedo valikis Vpafenis veratik ad **stänisaludükam** äd ad **lasam** <veüta> **gretikum** (mögädo *kongred*) in ‚Konstanz’ len ‚*Bodensee*’ (Lak di ‚Konstanz’), *Badän*, *Deutän*, de *gustula* d. 16^{id} jü 18^{id}. Valikanes lüvokob ladöfiküno: *benokömö*!

If tim oklülädonöv binön tu nemödik, ad bexänön beli jönik: ‚*Hohentwiel*’: tän blesiralespat padesinon sui nisul glorik: ‚*Mainau*’, kö dat<uvan> Vpa äjäfom me lanikäl dü yels deg.

Stän Vpakluba di ‚Konstanz’ binon ya in nams oba. Stän lejönik at peblünon pötatimo fa stänifabrik in ‚*Bonn*’, fabriki kelik vemo komandob Vpaklubes valik tala lölik. Stän obas labon su ok *skötis* tel: uti Vpa, ed uti zifa jönik: ‚*Konstanz*’, e frädon makis te zao teltumis. Tanodasnalis kil leni stän at klubs in ‚*Dresden*’, ‚*Innsbruck*’ e ‚*Konstanz*’, ... epromons obe. Tanodasnals nog votiks binons *benokömiks* pö ob.

Alutan Vpanas, kel kanon promön kömi okik lü ‚Konstanz’, tü gustul, 16: penonöd dö atos obe *no latikumo ka* jü gustul, 1! E täno — gö! *isiö!* lü ‚**Bodensee**’ (Lak di ‚Konstanz’) glorik, flifädik, muadöl!

(„Vpabled”. 1890. Nüm: 116 (gustul). Pad: 501.)

2054. Se zälaprogram Deutänapükik tefü stänisaludükam ejenöl

de *gustula* d. 16^{id} jü 18^{id} yela: 1890.

I. Zädel, gustul 16, *poszedelo e soaro*: Geted *zälalotanas* len stajonabumot e pof medü geteda-komitetanef. *Dugäd lotanas* ini staudöp: ‚*Viktòria*’, e *seagiv zälamäkas*, kadas, programas e lödabilietas... Zel **büzälük in staudöp**: ‚**Viktoria**’ **soaro**, tü düp: vel e laf: **zäladrin gretik**. (Programs obinons seimüpo palenseitöls.)

II. Sudel, gustul 17. *Cifazel: büzedelo*. Geted e *benokömaglid lotanas* lükömöl, e *dugäd otanas* ini staudöp: ‚*Viktoria*’, leigoäs ün del büik. Tü düp: deg e foldil (minuts degul):

Kobikam valikas *klubas*, depütäbefas e *zälalotanas* ladetü süt: ‚*Schottenstraße*’ 31, de top kelik söl: *datuval* < e stän podeblinons. Pö top ebo et ojenon *lepladam* pro goläd lü el ‚*Klein Venedig*’ (el ‚*Venezia*’ smalik) ma sökaleod sököl:

Balido: musig<ans>; *telido*: zälaläds ko stän punürölöl; *kilido*: stänipolan (stänan); *folido*: stimalimans, stimalotans e cifef; *lulido*: pevüdöls klubs e depütäbefß ma sökaleod lafabik; *mälido*: Vpaklub di ‚Konstanz‘ e Vpans retik.

S t ä n i s a l u d ü k a m :

1) Lezälaglidot; 2) *lid* ad stänisaludükam, fa el ‚J. M. Schleyer‘; 3) *saludükamaspikäd ä stänisaludükam*, poduinöl fa söl led<initik>: stimapresidan ä *datuval* Vpa; 4) spikäd brefik zälaläda balid e fimükam *tanodasnalas* 7 pepreparöls fa söls: pladulans klubas difik; 5) lovesum stäna medü söl: klubapresidan: ‚E. Delisle‘, sa zälaspiked omik, e lovegiv stäna stänipolane; 6) saludükamapoedot stänipolana; 7) spikäd ä zälaspiked söla: vipresidan: ‚Grießer‘; 8) finaspikäd söla: tidal Vpik: ‚Erat Wilh<elm>‘; 9) lid finik.

Poso *lepladam* ad zälagoläd (‚Festzug‘) da *süts* at zifa: da süt pofa (‚Hafenstraße‘), elas ‚Bodan‘ (‚Bodanstraße‘), ‚Hus‘ (‚Husstraße‘), ‚Wessenberg‘ (‚Wessenbergstraße‘), ‚Zolärn‘ (‚Zollernstraße‘), da potapiad, maketapiad (‚Marktstätte‘), da süts ela ‚Rosgarten‘ (rosadagada, ‚Rosgartenstraße‘) e nilü stajonabumot, e poso geköm lü el ‚Klein Venedig‘.

If ugekömojöv lü el ‚Venezia‘ smalik, *zälafided* pojenükon us. Kompenans zälafideda pabegons *vemo*, das büo nüpenonsös okis ini lised lä zälileodükan, e das remonsös kadis okes; efe no latikumo ka jü zädel pötü lefided (‚Bankett‘) in staudöp: ‚Viktoria‘, kö lised nog polenseiton. Suäm tä fidäd sa vin binon maks te tels. Pos fided ojenons: zifilovelogam e dakonsälams Vpanas benodistik...

Tü düp: *fol* e laf < *poszedela* ün sudel *fredadramatils* kil poplösenons in el ‚Klein Venedig‘.

Soaro tü düp: *jöl* e laf < pojenükon *zälabaol* in ‚Badischer Hof‘ (lotidöp Badänik). Zuo seagiv diplomas difik dub söl: datuval.

III. Mudel, gustula d. 18^{id}: *zel poszälik*. 1) *Büzedelo*: bespik ä dakonsälam. 2) *Poszedelo*: blesiralespats, dö kels ün zäladel cifik it nog fümikumos ponünon.

Noetils.

1) Ad zälajenots valik te *zälalotans*, *presidans* klubas dabinotik, e röletans *limanas* Vpakluba laidiko labons gitodi nügola *libik*. Ye otans mutons polön lä oks *klubamäkis*! Kluban alik labon gitodi ad kedugön ko ok pösodis sevädik. Pösods pukedugöl mutons pelön: tä *teataplösens*: fenigis luldeg; tä *zälabaol*: makis tel. Ad zälajenots retik labons gitodi nügola *libik*.

2) Kompenans valik pabegons flenöfiküno ad labön ai len oks *zälamäkis*!

(„Vpabled“. 1890. Nüm: 118 (tobul). Pads: 510, 511.)

2014. Stänisaludükam

pro Vpaklub di ‚Konstanz‘ ko **lasam** gretik tü 1890, 8, 16—18, ejenon lediniko bai *progam*. **Zädelo**, tü gustul, 16, *lotans* lestümabik peglidons len trenavegastajon e pof, e pedugädons ini staudöp: ‚Viktoria‘, kö lefided pejenükon ko benokömaglid, tosts, spikäds brefik, lids... **Sudelo tü del 17^{id}** de düp 11 jü 1. **stänisaludükam** voik peduinon fa datuvan Vpa e flens otana bai program: dub ä ko saludükamaspikäd, musig, lid, zälaglidot (poedik), lovegiv stäna, zäladabenatosts fol (Vpanes valik, lampöre, ledüke, datuvale), lovegiv e fimükam stänatanodas vel (se ‚Dresden‘, ‚Grießbach-Reutern‘, ‚Graz‘, ‚Innsbruck‘, ‚Linz-Urfahr‘, ‚Hohenberg‘ e ‚Konstanz‘), saludükamapoedot, finaspikäd e finahüm. Täno *zälagoläd* (‚Festzug‘) da zif pejenükon magifiko, pö kelos pösods zao foltums ekompenons. De düp: 1 jü 3 *lefided* ejenon, ko mödikß tosts e lids... Vü düps: 3 e 4 < emeikoy fotografi Vpanas e bespikis, dö kels latikumo onunodos kuratikumo. Vpans *yunikum* de düp: fol e laf jü mäl eplösenons *dramatils* kil okas, ed ädanüdons neito de düp: zül e laf...., posä de düp zülid *datuvan* Vpa, pos *spikäd smalik* (‚Ansprache‘), iseagivom *diplomis* bidas ti valikas de geilätikün jüi donätiküns. Elogoy, das *getans* valik esenälons fredü patik ad getön ün del at *zälükün* diplomis balatik se nam ön fred seagivöl *datuvana it Vpa*; ed atos obinon pö etans valik lifüpio memot plitikün tefü zäl at. — **Mudelo** tü d. 18^{id} *büzedelo* de düp: 9 jü 12 dönu *bespiks e dakonsälams* pejenükons. E *poszedelo* ün del lätik at zela lölik lotans löföfik mödikün eleditons de ods, motävölö lü ‚Mainau‘, ‚Wolfsberg‘, ‚Friedrichshafen‘, ‚Lindau‘, ‚Bregenz‘... Vö! ezelobs is

in el ‚Konstanz‘ zäladelis kil vemo jönikis, plitikis, tovälölis, lemem dö kels pö valikans pekipedöl ai oblebon bos fredüköl.

K<onstanz>.

B<ür> z<änik>.

(„Vpabled“. 1890. Nüm: 117 (setul). Pad: 505.)

2013. Glidot poedik se Brasilän ad stänisaludükam in ‚Konstanz‘. (92.)

Küpets tefü fom nutimik.

1. Eko¹ siämiki², o blods³!
fedastäni obsa⁴! —
Pekoseköl⁵ fa datuval
it, binomöd⁶ obse⁷ glemal⁸
flenis-löfa⁹ ota¹⁰!

3. Gledöl¹⁹ et masala²⁰ obsik
a²¹! nevelo²² kanom²³
pavolekön²⁴ lefulniko²⁵,
if subladom²⁶ menis füdo²⁷
pleid glötik ta om.

5. Zu³³ spel fümik lenevelo³⁴
lövön obsi³⁵ sötom³⁶,
das pük obsa³⁷ ta³⁸ fikulam³⁹
aliek, äsi dö⁴⁰ neflenam
sun⁴¹ olevikodom!⁴²

¹ Ekö!
² siämöfiki u siämaliiegiki
³ svists⁴ obas u obsik
⁵ Pesaludüköl⁶ binonöd
⁷ pro obs⁸ sümbol⁹ flenilöfa
¹⁰ otana¹¹ flagon¹² de
¹³ kilsotikosi¹⁴ ai plägön
¹⁵ digidabik¹⁶ fiedi levemik
¹⁷ ceniki u nelaidiki
¹⁸ u vikodafümi
¹⁹ butiket²⁰ mastala²¹ ag
²² neföro²³ kanon
²⁴ pajenöfükön²⁵ lölöfiko
²⁶ nüvobedon²⁷ fütüro
²⁸ laibinüköls²⁹ Volapüka
³⁰ ofödobsöd³¹ datikana
³² obas u obsik

³³ Zuo³⁴ leneföro³⁵ obis
³⁶ sötön³⁷ obas u obsik³⁸ to
³⁹ fikulot⁴⁰ pö⁴¹ suno
⁴² olevikodon⁴³ leflitälobsös
⁴⁴alnaedo kü⁴⁵ levüdon
⁴⁶fänädöl⁴⁷ ad⁴⁸ valöpo⁴⁹ ela
⁵⁰Schleyer⁵¹ eta⁵¹ ai löföla

2. Lestän me köls oka flagom¹¹
fa¹² obs kilnikosi¹³:
aiplägön¹⁴ müki digik¹⁵,
lefiedi¹⁶ leno votlik¹⁷,
e vikoda-speli¹⁸.

4. Fiediko tönöls²⁸ siti
nomik volapüka²⁹,
ofödobsöz³⁰ levobädi
datikela³¹ sapöl ai
löfü kemens obsa³²!

6. Flitälobsö⁴³! alif⁴⁴ lestän
susivokom⁴⁵, flitöl⁴⁶,
al⁴⁷ vätopo⁴⁸ födön püda
levobädi at Jlayär'a⁴⁹,
ela⁵⁰ pailöföl⁵¹!

‚Blumenau‘, tat: ‚St. Katharina‘
in Brasilän,
Sulüda-Merop, 1890, 7...

Dokan: ‚Engelke Wigando‘:
kadämal Vpa.

(„Vpabled“. 1890. Nüm: 117 (setul). Pad: 505.)

2043. Tefü stänisaludükam tü 1890, 8, 17, danisagobs:

1) Lü **sül**, ägevöl benädiko obes sili nenlefogiko (‚wolkenlos‘) blöviki; 2) lü **sifals** bofik di ‚Konstanz‘, pö saludükamaduin lölik ekomöls; 3) lü **Vpaf lens** mödik, isio ekömöls, ud esedöls se volatopäds valik de geilöps lalpalänas jüi melajol *poedotis*, *penedis*, *telegrafotis*, glidotis...; 4) lü **klubs** mödik difik ela ‚Konstanz‘ jönik ä lotidiälika (‚gastfreundlich‘), kels estimons obis me stäns e pladulans okas; 5) lü **elans** di ‚Konstanz‘ me stäns <sütis> edeköls so liegöfiko ä magifiko, ed äjedöls so mödikis floredis e festunis; 6) lü *poedölans* e *kanitans* obas, *musigalef* zifa, e lü dramatan obas, ejönüköls sovemo zäli obsik; e 7) pato lü söls: presidan <kluba>: ‚Delisle‘, e vipresidan: ‚Grießer‘, kelans bofik etöbidoms levemo gönü plöp glorik zäla obas ön mods mögik valik; e fino 8) lü valikans, kels sa pösods valik is de nümed: 1 jü 8 penumädöls eläblinons ön mod alseimik ad nidamagif, fred, jön ä leodükam no petupöl zäla obsik magifiko eplöpöla.

K<onstanz>.

D<atuvan> V<olapüka> sa b<ür> z<änik>.

(„Vpabled“. 1890. Nüm: 118 (tobul). Pad: 509.)

2044. **Vödem stänisaludükama fa datuvan Vpa.**

I. O digikans valik obik, isao e fagao!

Enu jikanitans e hikanitans löfiks obas *ekanitons* vödis **liänas** sököl:

94) „Ol, o stän balà pükà!

binolöd mal: màl *püdà!*

tàn¹ löfà nobik²! —

Òl, vobàd tikàla è löfà!

mèbolös³ obès⁴ *balifti*⁵ è blodis'löfi⁶ ladik⁷, ³ *memükolös* ⁴ *obis* ⁵ *dö baläl* ⁶ *svistilöf*⁷ *ladöfik*

dät obsè⁸ tal àt obinòmòd⁹ ⁸ *pro obs* ⁹ *obinonöd*

lòm¹⁰ bal! stèl *püdà* oblibomöd¹¹!“ —

Fom komandabik nulik notodotas anik:

¹ *tanod* ² *nobälik*

¹⁰ *lomän* ¹¹ *okipedabonöd*

E nu *sagob*, saludükölo stäni ebo ati: Nemü GOD, *menef*, Vpans valik ed ob, o stän löfik, jönik ä siämöfik obas! *benedob oli* me nam pasetenüköl e de dibät ladäla oba, dat ai binolöd bligiko pro obs malot *baioda*, baläla ä baläta! sümbol *püda* läbüköl; stän freda nobälik; lestän *verata* e gida; mäkot joviala, spikotama e föda *klubikas*! — Laidio binolöd ga denu pro obs valik mal binäta *püka*, *suemova* pro nets valik, *svistäla* pöpas valik nen pläam!! — Laidio obinolöd, o stän isik! pro obs e mens valik mal *sava*, läba, frutas e bena medü **pük** bal klülik, nefikulik ä balik!!! —

Ibä **figurs** at su ol ai malons verato dinis at:

Balido: Mun<afodül>, **tal** e **nams svistälik**: das mens valik sus ä love levalaglöp (stel) at lofonsöd odes dub Volapük *nami svistälik*, e das in nevetöfiks *löf* e *balät* laidio binonsöd ön stad sublimiko löpik tefü votöf muna e löniäla...!

Telido: **Nak** dono in skötaplatädil *deto* su kamaplen *grünik* ai malon, das, äs *nak* in melavats *grünik*, leigoso **spel** tefü ben Volapüka sötön *ai grünön* e pestabön dibätiko in ladäls netas valik (ibä vats malons in buk bukas netis)!

Kilido: **Floril** (*viol*) dono su pödaglun *goldakölik nedeto* ai malon, das Volapük primo mükik, smalik (sevabo se el ‚Litzelstetten‘ asä topäd smalik!) löpio eglofon, laiglofon e floron, <löpikölo> ai geilikumo dub *fied* goldöfik züpanas stimik oka.

Folido: **Monogram löpo** su stab (pödaglun) *violätik* platädila *nedetik* diseinon ad notodön, das, leigoäsä *violätik* silared göda e soara koedon lüodikön logedis obsik *löpio*, so Volapük dub valiks sufod e mük ai lüälükön löpio ad *zeils nobälik* tikälis e ladälis menas valik me pük bal: Volapük!

Lulido: Zuo **stel** goldakölik su pödaglun *rosadakölik* (u paelaviolätik) in platädil detalöpik diseinon ad binön ai siämamäk (sümbol) *litükama* (metaforiko: *benodugälama*), *vamükama* (metaforiko: *sofäliükama*) ä *duga* menas valik dub Volapük!

Mälido: Platädils fol skötaplatäda pepladons zü **krod** *largentakölik*. Ibä Volapük *edavedon* su stab *kritik*, e sötön leigo ai pakälön ä pakipedön <as jafod> su stab ot pö *largentöfiko kliliks* klin, nedob ä nensten (südaklin)!

Velido: Skötaplatädi lölik züvoulon **tanod** *rosadakölik* ko nüpenäd: „Menade bal püki bal!“ („Menefe bal, püki bal!“). — Ibä <binölo> valemiks ä valöpo binälo *leigiks*, *menavoläd* e *menanatäl* sötöns dub pük bal: Volapük < pazüvoulön, pajelön e pabenükön, <äsvo> fa bal tanod kobädik *svistilöfa* ä *svistalöfa* valemikas! *Timäd nulik svistilöfa* veratik: timäd *Saludalanala* löfa e verata < padugädonöd bligiko me, dub ä ko Volapük: pük at *suema* valemik menefa!

Jölido: Tanod at donikon bofaflanü **plinahät** kilkölik sa *krod*. Ibä *svistalöf* e *svistilöf* veratiks menefa ai sükömons te se GOD: kilätik ä *balik Vala-Plin*, *Vali-Dugal* ä *Vali-Reigal*, kel dub benädavobed *krodama* obis valik elasumon asä cilis Okik ed eceinon ad *gems*.

Zülido: **Pijun** ko *pened* ai malon *litükami* (metaforiko: *dasevädükami*) sülaö, keli *Saludalanal pükik* balida pinta kritik gevonös ed ogevon menefe me Volapük as bal *pük* ä fomü *ninäd* liegöfik ata menefapüka balik, ko litanid goldöfik *suema* valemik menas. — *Fino*:

Degido: **Flamalineg** *redik* sus pijun *löpiküno* ai sümbolon, das mens dub lit ä fil Lanala laidüpik ai sötöns odis *löfölo* suemön e *svistälío* balön, *bekonsälön* baläto, äsvo filidölo lanälükön e löpiotövön ad *nobälik*s zeils nelaidik e laidüpiks!

O siämi kio *dibäliki* e sublimiki sköt obas labon!

II. Ab nu loveikob lü *tost* ü gudikumo <binosöv sagön:> **zäladabenavip** oba.

Lestümiks zälakompenans e zälalotans!

Ko ladäl vo leflitälö patovälöl, ön fäkam fredikün, ko danasenäls sublimälik, leladöfik kol *GOD* e kol valikis oba *flenis* mödik su talaglöp veitik: finükölo saludükamaduini jönik at, lofob **zäladabenavipi** obik, efe:

Balido: valikes *dinitanes stimik* gredätas *löpik*, zänik e donikas tefü Volapük ai palöföf obas, de *cifal fütürik* (söl: ‚Kniele‘) e *senätanef*, jüi *tidan* nulikün e julan yunikün valemäpüka obas.

Telido: valikes *fünanes* e limanes kluba isik (topik e veitätika), klub kelik ekoedon pubön *stáni* jönik at obas, e kel ekoedon penön sui stän ot, asä *deviedi*, vödis ladöfik: „*Aifedü masal!*“ („Laidulo fiedü mastal!“).

Kilido: valikes löfikes ai palestimöles adelikes *zälakompenanes*, *klubes* isik e *zälalotanes*, ekömöl pötü adel de taledadils valik fol; e fino:

Folido: valikes Volapüka *klubes* e *balatanes* tala lölik, va nu adelo äkanons kömön isio, u va no. Ibä valiks valemäpükaflens legik ä veratiks binons adelo lä obs pu *tiko*. Ed ons valik: alikan nen pläam, lifonsöd! lifö! el lifö kilnaik! bligiko lifonsöd!!!

III. (Fino, lovegivölo stáni *presidane* Vpakluba di ‚Konstanz‘: söl: *Delisle*, dat<uvan> Vpa esagom:) E me atos nu *lovegivob stáni* at *pesaludüköl ole*, o **presidan** laidio palestimöl *kluba isik!* ad leadön e koedön polön stáni ot ko stim ä fied laidiks! — Vö! binosöd so!

Epükob (latino: ‚Dixi‘).

(„Vpabled“. 1890. Nüm: 118 (tobul). Pads: 509, 510.)

2046. Sluds lasama di ‚Konstanz‘ pejenüköla tü 1890, 8, 18.

Dö atos onunodos in nüm: 119 <bleda at; leigo us nems pudiplomölanas ponünons.

(„Vpabled“. 1890. Nüm: 118 (tobul). Pad: 510.)

2061. Protok

dakonsälama kadämik, pejenüköl tü 1890, 8, 18 in ‚Konstanz‘, pö kelos s<öl>: datuvan Vpa <ebinom presidan. *Komons* ün tim et söls e läds: ‚Schleyer‘, ‚Kniele‘, ‚Dietrich‘, ‚Medgyesi‘, ‚Haubenstricker‘, ‚Stettner‘, ‚Herrmann‘, ‚Gutensohn‘, ‚Hummler‘, ‚Ott‘, ‚Probst‘, ‚Jäger‘, ‚Delisle‘, ‚Wirsching‘, ‚Tommasi‘.

Sluds dakonsälama:

I. Tefü fed ziläkaklubas:

Sekü mob söla: *Haubenstricker* < lasam *edasevon*, das *feds ziläkaklubas* pafomons, soäsä ya somiks dabinöls tefü ‚Beireut‘, ‚Kulmbach‘, ‚Stadtsteinach‘ e ‚Turnau‘, efe ven baisenälöy *prinsipi*: „*Donao löpio!*“

II. Tefü gramat e vödastok:

- a. S<öl>: ‚*Dietrich*‘ lonülom zesüdi sluda ömik tefü mob söla: ‚*Thießen*‘, das fovio (‚bis auf Weiteres‘) **no** binonsös däloviks **votükams** tefü **gramat**... Volapüka (Pläamü § II. ä. 3. sludas at: tefü *or*). Espikoy, das votükams somik no ojenonsös, jüs *reiganefs* länas ufomons *Vpaklubi*, ad volapotaklub sümöli..., Vpakluba kelik depütäbs olonülonsöv säkädi zepa mögik *votükamimobas*, dö kels omuton dakonsälön *kadäm* Volapüka.
- e. Pakonstatos, das *defomamasilabs*: **ü** ed **ö!** ebluföfons *plago*; e kludo geb fovik otas laidio *pasion*.
- i. Tefü fomam **vödas** nulik pesagos, das binos *vipabik* ad gebön tonati: **r** < *suvikumo*, ka jünü. E, mobü söls: ‚*Kniele*‘ e ‚*Dietrich*‘, gebäd tonata: **r** < osöton jenön, *pato* if vödeds *kaenik* mutons pafomön.
- o. Lasam dasevon mobi söla: kadämal: ‚de *Barazia*‘ in ‚*Larochelle*‘ ad ogebön fütüro vödi: **Fransän**, pla *Flent(än)*.

- u. Mob söla: ‚*Walser*‘ < tefü **revid** gramata Vpik *parefudon* prinsipo.
- ä. Ye pö atos baisenäloy mobis sököl söla: ‚*Walser*‘ < tefü **revid vödastoka**: 1) Pesagos, das binon-la pato vipabik *dem* neodas **teda** e **kosäda bevünetikas**. 2) Vipoy meki *vödabuka* **stamädavödas (rigavödas)**. 3) Pemobos nogna ä pedasevos, das väloyös fomis <plütik>: **ör** ed **örs** tefädo pla „öns” ed „óns”. (Ye Vpans löfonsöd *vemikumo* ad gebön vödi *svistik*: **ol** („du”), pla vöd koldälik, düfälik ä pleidälik „ons” ü „or” [Sie]. *Noetil redaka*). 4) Bi stabü („aus gründen där”) *tidav* („Didaktik”) lecedoy as vipabikos, das no sleitoyös **stamädasilabis** („Stammsilben”), du teiloy vödis: pö jenet at, äsä alikna, if teor e plag taöfons ta od, *plag* söton ai lonädön! 5) Tefü *finots pösodas*: *-al*, *-el* ed *-an* < sötons ai padistidön japäliko!
- ö. Lasam obsik *no dasevon* sonemikis **gramati nomik** u **vödabuki nomik**, kels no *pelautons* fa s<öl>: datuvan Vpa u *pezepons* fa otan. (Zuo s<öl>: datuval < esagom, das om it opübom lölöfiki *gramati* oka *gretiki*, ya dabinöli fomü bukablogs tel, sosus ek ome ugaranon peli *bükafrädas* zesüdik).

III. Tefü kadäm:

- a. Kodü fealotäd söla: kadämal: ‚*Colling*’ de ‚*Nürnberg*’ lü ‚*Passau*’, söl: ‚**Gutensohn** Eduard’ in ‚*München*’ pemobom as *kadäman nulik* pro Bayän. (L. bledi zän<ik>, nüm: 118, § 2045!).
- e. Tefü säk, va *jiprofäsorans* Vpa i kanofs vedön **jikadämans**, padasevos sekü mob söla: kadämal: ‚*Dietrich*’, das *jiprofäsorans* *skilik* i kanofs vedön *jikadämans*, ab no *jikadämals*.
- i. Tefü **statuds... kadäma** Vpik pemobons ä pedasevons dins at: 1) *Blig cifik* kadäma binon: *laibinükam baläta* tefü Vpadins, pato tefü *gramat*, *vödabuk* e *tradutods* pedasevöls ä pezepöls. 2) Kadäm **ai binädön** se: *α. cifal* ä dilekan; *ε. senätans*; *η. vidilekan*; *ι. kadämals* e *kadämans*. 3) As **vidilekan** pemobom s<öl>: profäsoran ä kadäman: ‚**Medgyesi** Ödön’ se ‚*Arad*’, söl kelik elasumom cali at, e pedasevom fa komans, ä pezepom fa datuvan ä cifal ä dilekan. 4) **Dilekam** laidulo pabejäfon *lifüpio* fa s<öl>: datuval; pläamü jen at, das om it as cifal ucälodom eki, asä *pladulani* (samo söli: *senätan*: ‚*Kniele*’, as fovan fütürik cifala...). 5) **Senätans** pacälodoms fa s<öl>: datuval < ma ced oka it. 6) Gitäti ad *mobön* limanis *kadäma* ai labom s<öl>: cifal. If poso dü dels kildeg pos notükam onas in bled zänik (calabled), taspik nonik usüikon: otans olecedons *pecälodöl*, ed okompenons pö vobs kadäma. 7) S<iör>s: *senätans*, *kadämals* e *kadämans* sötons labön **lifayelis** nemu *kildegis*. 8) *Calüp* kadämala e kadämanas binon i tüp *lifüpik* („*lebenslängliche*”). 9) Alutan, kel umidunon fomü lerkim grobik, kanon **pasäcälön** de cal oka fa cifal *senätanis* udalilöl... 10) *Liman alik kadäma*, äsi *klubäda* Vpik muton **lobedön** sludis kadäma. Ye alutan, kel dunon, spikon u penon bosu ta *prinsips kadäma*, u gebon notodotis nestümik kol *datuvan* Volapüka, **peron cali** okik in klubäd Vpa. 11) If s<öl>: datuvan Vpa uküpom, das pö vögodam demü Vpadins ced *nepluamanuma* labon **staböfi vätälik** *vemikum*, tän s<öl>: datuval labomöd *gitäti ad zögön* tuvedi finik säkäda jü tim semik. 12) **Sluds** kadäma, kels fa *cifal panotükons* in calabled (gased: Vpabled zänik ä calabled), getons **lonanämi** de tim ebo at. 13) **Dunamod** voba kadäma binon sököl: S<iör> *kadäman* alik poton *cödoti* oka söle: *kadämal* läna oka (utöpo, kö *aniks* kadämals dabinoms, poton *cödoti* oka [okas] kadämale *nilikün*); e *kadämals* valik desedoms kobo *cödotis* valik nemediko *vidilekane*, kel *nunodom* dö atos lü *cifal* as *dilekan* kadäma. 14) **Vögods** limanas valik kadäma (kadämala e kadämanas) binons *leigagitätiks*. 15) If mögos, balflano *presidans klubas* valik *reigäna gretik* e *presidans* valik *klubas läna* sötons binön *pösods* **voitik** a cal bal tefü votaflano *kadämals* e *kadämans*. Too *plago*, if num *pösodas* davälabik binon tu *pülik*, tän aliks *presidan klubas* valik *reigäna gretik* e *presidan klubas* valik läna kanons binön i kadämal u kadäman. 16) **Votükams** *statudas* at kanons padunön bai slud te me pluamanum mö *foldils kil* vögodas.

- o. Pla <betik> notādas miik nepötik **taanas kadäma** (nulik) Vpa, kelanas vöds binons mödadilo te miniluds, lasam di ‚Konstanz‘ eloveikon ad nümeds jäfotataiba.

IV. Tefü calabled:

- a. **Tiäd** Vpagaseda calöfik binonös sis 1891: ‚*Calabled Volapüka* (Vpabled zänik)‘ (ma sotül di ‚Schleyer‘: ‚*Calabled volapüka* (vpa.-bled zenodik)‘)!
 e. Koedoyöd bonedön **klubani alik** (limani kluba) **calabledi**, e bonedön *klubi alik Vpagasedis* votik ma *stabanoms kadäma!*

V. Tefü Lesed bevünetik Volapüka:

Lasam komik lesagon, das *no* kanon lobülön eli ‚*Lesed bevünetik*‘ as medöm ad pakön Volapüki.

VI. Tefü kongred:

- a. Belevüd *kongreda* soton jenön pö notäd in *calabled topa e tima* seimüpo!
 e. Vätälölo, das limans mödik kadäma no epubons atna *pösodiko*, ed elofädons *mobis* okas te penädo: *lasam komik* palecedon te as **kongred büfik** tefü kongred Vpik, kel omuton pabelevüdöl in ‚**Berlin**‘ dü pint yela: 1891.
 i. Pro Vpakongred *nilikün* in ‚**Berlin**‘ ün 1891 pemoboms as *limans komiteta medamik* (‚*Zvischenkomite*‘) **söls**: Vpans at: *pro Badän*: s<öl> l<edinitik>: ‚*Braun*‘ in ‚*Ilmspan*‘; *Vürtän*: s<öl>: ‚*Hummeler*‘ in ‚*Saulgau*‘; *Bayän*: s<öl>: ‚*Haubenstricker*‘ in ‚*Kulmbach*‘; *Preusän*: s<öl>: ‚*Thießen*‘ in ‚*Berlin*‘; *Saxän*: s<öl>: dokan: ‚*Herrmann*‘ in ‚*Buchholz*‘; *Fransän*: s<öl>: ‚*de Barazia*‘; *Litaliyän*: s<öl>: ‚*Cappello*‘ in ‚*Milano*‘; *Linglän*: s<öl>: ‚*Hain*‘ in ‚*Banbury*‘; *Rusän*: s<öl>: ‚*Weißel*‘ in ‚*Utra*‘¹; *Polän*: s<öl>: ‚*Sochacky*‘ (ü: ‚*Sochacki*‘) in ‚*Kolomea*‘² ... (Ofovölans pobenokömaglidosös!³).

Poso *dispenäds* efovons.

NB. *Sluds* at palofädons te me atos nog *kadäme* lölik, ad xam e betik. Alutan limanas kadäma, kelan cedon *votiko*: penonös dö atos kadämale okik e medamü lätikan söle: vidilekan: ‚*Medgyesi Ödön*‘: profäsoran in ‚*Arad*‘, ‚*Macarän*‘!⁴

(‚Vpabled‘. 1890. Nüm: 119 (novul). Pads: 513, 514.)

¹ Nu: stük zifa: ‚*Joensuu*‘ in Suomiyän.

² Nu: zif: ‚*Kolomyja*‘ (Lukrayänarüko: ‚*Коломия*‘, Polänarüko: ‚*Kołomyja*‘) in Lukrayän.

³ Ma vödem rigädik: ‚*Osuköls lifomsöd!*‘, sevabo latino: ‚*vivant sequentes!*‘

⁴ Nu el ‚*Arad*‘ topon in Rumän.

VÖDEMS RIGÄDIK.

1925. Stänikosekam <Fahnenweihe>

vpakluba **konstanzik** ozitom du mul jölul äta yela 1890, smavelato des 16.—18. jölula. Dät kulädik posagom in bled zen. 115. Te notedobs nogo tudel: 1. Vpns alik, aitänöl's di ni gletik obas aifiedü masal, kömomös isi! 2. Kademals e kademans nulik okömöls ogäloms obis vemo. Soms, kelis cal... omsa neletom, kömön: paleiboms (dispensiren) en. 3. If vpns, pato kademans, ukömoms se läns difikün in num gletikum: **lasam** valikodik u ba sägo kon'gef ozitom in Konstanz, togo sa kosekam stäna, bi nu binobs in yel kilid, kü kongef sötom zitön. Yed, if kongef no zitomöv in yel at: obinom in yel 1891 in Berlin. (Obes obinos din balnik, va kongef ozitom 1890 u 1891.) — 4. Vilobs kokömön **püdo!!** Sikod feiti e dikodi valik nedälon is lä obs jalepüno. Vp. aibinom **püdadin** teikün ä jönikün... Sikod lufeitels e dikodels valik oblibomsös domo! Konstanzikans obs aibinobs mens püdilöfö! 5. Id aikel nogo vilom votön **binuglikosis** len vp., no kömomös isi! — Ab aikel löfom velato menadi, vpi. e kapälübi valemik menada; aikel tönom binuglikosi vpa.; aikel nolom bosis föddöl vpi. e labom konsälis vo gudikis, no te subyetimo (sübäktiristij) **peniludölis**; aikel vipom tuvön u denulogön is flenis fiedik: som kömomöd isi al zäli kosekama stäna obsik, eta stäna, kel aimalom te baladi, püdi, **benöfi menada!** K. D. v.

NB. 1) Segivis al ed in zäl at mödikis no kanobs mekö; ibo meds aidefoms obes alos. —

2) Al stänikosek at ebömeton obse ya stänatani (se Tirolän).

3) Diejenigen Personen, welche zur **Fahnenweihe** hieher nach Konstanz kommen, mögen sich beizeiten (wegen Quartirbestellung) anmelden, weil zu jener Zeit viele Fremde Konstanz besuchen (am 16.—18. August).

3) Pösods, okömöl isi al Konstanz'i al **stänikoseki**, länotomsokös lesuno (demü lödiboned), bi foginans e foginals mödik ovisitoms Konstanz'i du tim et (jölul ba 16.—18.)!

K. B. z.

4) Aikel vpnas vilom **pükat'ön** in lasam konstanzik, gustul 16.—18., notomöz jü yulul 1. obes oka nemi, ladeti, pükayegi (tëma) e mobis... penädo! Yed alikan pükat'elas okanom pükön te du minuts 20—25, e gletikum no binomöd i pükat alikana!

5) Aikel vpnas ovisitom ayelo damati gletobidik in Oberamergau, Bayän: kanom usa binön vifo id in Konstanz me lelod bayänik u löstänik, e me stemaböts Bodanlaka jönik (al gustul 16.—18.).

(„Vpabled“. 1890. Nüm: 114 (yunul). Pad: 493.)

1955. Tefü stänikosekam

vpakluba **konstanzik** sa **lasam gletikum** in **Konstanz** nu binoms pelonöl fūmo: dels at *kil* mula **jölula** (gustula) **16. jü 18.** ata yela 1890. In del 16. jölula ss. lots löflik obsa polasumoms len lelod e lakapof, e vendelo glefid (bankét) ozitom, smavelato in staüd Viktoria. In del **17.** jölula (balüdel, soldel) **stänikosekam** jenik pobefulom fa datuvel vpa. du düps tel 11—1 zendela. Pozendelo in soldel öt ozitoms: bekonsälams, pükats, sludots, musam, spatavegam... Vendelo dela telid at ä gledela lasam kopanik ozitom (in sälun nogo põlonöl kulädumo). In jölul **18.** tävil pomekom su beli lejönik Hohentwül Vürtäna, pato fa flens se Vürtän... Pozendelo e vendelo in del kilid at zäla flens obsa podeditoms ladlik. —

NB. 1) Plogam patik olenunom en kulädikumosis.

2) Alle Volapükfreunde Deutschlands (und besonders unseres lieben Badens) werden zu dieser unserer **Fahnenweiheversammlung** von **16.—18. August** d. J. 1890 eingeladen. Aber auch aus allen übrigen Ländern der ganzen Erde sind

3) Söls vilöl **pükat'ön** is in Konstanz 90, 8, 16.—19. e vipöls **lödi** fūmik iès, länotomsokös lesuno büre zenodik in Konstanz, pato üts, kel okömoms isi de Oberamergau in Bayän!

4) If ss. lots se **Vürtän** viloms visitön ya in del 17. (soldel) beli Höhentwül lä Singen:

uns sämtliche Vp.freunde hochwillkommen
in unserer gesunden, herrlich gelegenen, durch ihren
zahlreichen Fremdenbesuch weltbekannten
Bodenseestadt **Konstanz** hart an der Grenze
Germäniéns und Hevètiéns. Klu **valikans**
okömolsöd, kömolsöz isi!! K. D. v.

*nunodomsös obse timi movegama de Konstanz, e
geteva al Konstanz'i!*

(„Vpabled“. 1890. Nüm: 115 (yulul). Pad: 497.)

1982. Vüdòbs

atoso lätiknä valikis vpa.-flenis velatik al **stänikosekami** äd al **lasami** gletikum (eventuò kon'gefi) in **Konstanz** len Bodanlak, Badän, Deüt, jölul **16.** jü **18.** Valikanes lüvokobs ladliküno: vekömö! — If ba tim *obinomöv* tu blefik, al *bexänön* beli jönik Hohentvìl: spatavegam *padesänom* su nisuli glogik *Mainau*, kö dat. vpa. *elanikudom* (pastorirt hat) du yels bals. — **Stän** vpa.-kluba konstanzik binom ya in nams obsa. Stän at *peblünom* lejönik ä kulädiko fa *stänafablüd* (stänifablüd) in *Bonn*, keli fablüdi vemo komedobs vpa.-klubes valik tala lölik. Stän obsa polom *skötis* tel: eti vpa., ed uti zifa jönik *Konstanz*, e kostom makis te za teltumis. Snalis kil len stäni at klubs in Dresden, Innsbruck e Konstanz... *ebömetoms* obse. Snals nogo votiks binoms vekömik obes. — Aikel vpn. kanom bömetön kömi okik al Konstanz, jölul 16.: penomöd en obse *lonedüno* jü jölul (gustul) 1.! E täno susö, lukimö len **Bodanlaki** glogik, flifiki, yofik!

(„Vpabled“. 1890. Nüm: 116 (gustul). Pad: 501.)

2054. Se zälaplogam deutik al stänikosekam ejenöl

des jölul 16. jü 18 yela **1890.**

I. Velüdel, jölul 16., *pozendelo* e *vendelo*: *Getam zälalotas* len stejöp e pof dubü *getasög*. *Lotis' dukodam* in staudi Viktoria, e *degivam zälamalas*, kadas, plogamas e *lödabilietas*... **Büzäl in staüd Viktoria vendelo**, düp velid ä lafik: **zälagledlinot**. (Plogams binoms alüpo pesuseitöl.)

II. Balüdel, jölul 17. **Gle'zel**: *büzendelo*. *Getam e beglidam lotas* nakömöl, e *dukodam otas* in staudi Viktoria, äs in del büfoik. In düp *balsid äfoldil bal* (minuts balselul):

Konlet tuggedikas klubas, deputefas e zälalotas in Jótensüt 31, köa söldatuval e stän *podeblinoms*. *Usit* ojenom *koplada* *dam plo dukod al Kleinvenedig'i* (Smavenedigi) in leod at:

Balido: musig; *telido*: zälaläds sa stän *peveadöl*; *kilido*: stänipolel; *folido*: stimakopanals, stimalòts e cifef; *lulido*: *pevüdüls* klubs e deputefs in *kedasuk* lafabik; *mälido*: vpaklub konstanzik e vpons lemänik.

S t ä n i k o s e k a m :

1) Zälaglid; 2) *kanitüm* al stänikosekam, fa Schleyer J. M.; 3) *kosekapükat* ä stänikosekam, *pobefulöl* fa söl led. *stimacif ädatuval* vpa.; 4) *smapükat zälaläda balid e fimam snalas 7 pefünöls* dubü ss. *pladals klubas difik*; 5) *lovesumam stäna* dubü söl klubacif *Delisle* (Delil) E., sa zälapet omik, e *lovegivam stäna* len stänipoleli; 6) *kosekapoedot* stänipolela; 7) *pükat ä zälapet* söla *blacifa Grießer*; 8) *jötapükat* söla *löpitidela* vpk. *Erat Wilh.*; 9) *jötakanitüm*.

Täno *koplada* al zäladukod (*féstzùg*) da *sütis* at zifa: da *süti* pofa, ela Bodan, Hús, Wésenberg, Zölärn, potapladi, malitöpi (märkstäte), da *sütis Rosgarten* (*lolagada*) e stejöpa, ed also ge al *Kleinvenedig'i*.

If *ugekömon* ali *Smavenezia*, *zälafid ozitom* us. *Dilsumels* len *zälafid pabekoms vemo*, das *ninpenomsokös* büo lä *zälileodel* in *lisedi*, e das *lemomsös kadis okes*; efe *lonedüno* jü *velüdel pötü gledlinot* (*bänkét*) in staüd Viktoria, kö *lised* nog *osuseistom*. Suäm plo fid sa vin: maks te tel. Pos fid ojenoms: *zifilenlogam e bekonsälam* vponas sikik...

In düp folid ä lafik pozendela in soldel yofapledils kil poplösenoms in Kleinvenedig.

Vendelo in düp jölid ä lafik ozitom: zälaledanüd in ‚Bàdijär hòf‘ (loted badänik). Läso sedilam dipedas difik dubü s. datuval.

III. Telüdel, jölul 18.: *posozèl*. 1) Büzendelo: bepükam ä bekonsälam. 2) *Pozendelo*: spatavegams, dö kels in glezäladel it nogo kulädikumos *ponünos*.

NB. (Noetils): 1) Al zälöfis valik te zälalòts, cifs klubas dabalik, e lälönans kopanalas vpakluba ailaboms nütliidi libik. Yed òts mutoms polön lä oks klubamalis! Kluban alik labom giti ninduköna pösodis pesevik. Pösods puninduköl mutoms pelön: plo plösenams teatik: fenigis luls; plo zälaledanüd: makis tel. Al zälöfis lemänik laboms nütliidi libik. — 2) Dilsumels alik pabekoms fleniküno, labön egelo len òks zälamalis!

(„Vpabled“. 1890. Nüm: 118 (tobul). Pads: 510, 511.)

2014. Stänikosekam

vpa.-kluba **konstanzik** sa **lasam** gletik 1890, 8, 16. — 18., *ejenom* tefü gledin segun plogam. **Zädelo**, jölulo 16., lots *lestümik* pebeglidoms len lelod e pof, e penindukoms in staudi Viktoria, kö *glefid* ezitom ko vekömaglid, dlinapèts, pükats blefik, kanitüms... **Soldelo 17.** des düp 11.—1. **stänikosekam** voik pebefulom fa datuvel vpa. e flens ota segun plogam: me ä sa kosekapükat, musig, kanitüm, zälaglidod (poedik) lovegavam stäna, zälapèts fol (vpnes valik, limepe, ledüke, datuval), lovegavam e fimam stänatanas vel (se Dresden, Griebbach-Reutern, Graz, Ínsbrúk, Linz-Uhrfahr, Hohenberg e Konstanz), kosekapoedot, jötapükat e jõtahüm. Täno zäladuod (féstzùg) da zifi ezitom gletobido, kelä pösods za foltum edilodomsok. Des düp 1. jü 3. *lefidi* ejenom, sa mödik dlinapets e kanitüms... Des düp 3.—4. *estitämon* fotografami vpenas e bepükamis, dö kels latumo *ponunodos* kulädumo. Vpns yunikum des düp folid ä lafik jü mälid *eplösenòms* damatilis kil okas, ed *ädanüdoms* neito des düp zülid ä lafik...., na des düp zülid datuvel vpa., *posmapükat* (änspràqe), *isedilom* dipedis bida ti alika des geilikün jü bapikünis. Elogon, das getels valik *esenoms* gäli patik, getön in del at zälükün dipedis dabalik se nam ditibö(na)gälik datuvela it vpa.; ed atos obinos valikanes at lifüpo meb löflikün tefü zäl at. — **Mundelo 18.** *büzendelo* des düp 9.—12. denu bepükams e bekonsälams ezitoms. *Pozendelo* in del at lätik zela lölik lòts löfik mödikün *ededitomsok*, *motävöl* ali Mainau, Wolfsberg, Fridrichshafen, Lindau, Bregenz... Vo, *ezelòbs* is in *Konstanz* delis kil vemo jönikis, löflik, *datovälölis*, kelas *lemem* in valikans *eläsöl* oiblibom un gälik. K. B. z.

(„Vpabled“. 1890. Nüm: 117 (setul). Pad: 505.)

2013. Glid poedik se Basil al stänikosekam in Konstanz. (92.)

1. Ekò siàmikì, o blods!
fedà'stämì obsà! —
Pekòseköl fa datuval
it, binomöd obse glemal
flenis'löfa ota!

2. *Lestän* me köls oka flagom
fa obs *kilnikosi*:
aiplägön müki digik,
lefiedi leno votlik,
e vikoda's peli.

3. *Gle'döl* et masala obsik
a! nevelo kanom
pavolekön lefulniko,
if *subladom* menis fúdo
pleid glötik ta om.

4. *Fiedi* kö tönöls siti
nomik volapüka,
ofödobsöz levobädi
datikela sapöl ai
löfü kemèns obsa!

5. *Zuspel* fümik lenevelo
lövön obsi sötom,
das pük obsa ta fikulam
alík, äsi dö *neflenam*
sun olevikodom!

6. *Flitälöbsö!* al'if *lestän*
susivokom, flitöl,
al vätopo födön püda
levobädi at *Jlayär'a*,
ela *pailöfö!*

Blumenau, St. Katharina in Basil,
Sulümelop, 1890, 7...

Dl. Engelle Wigándo,
kademal vpa.

(„Vpabled“. 1890. Nüm: 117 (setul). Pad: 505.)

2043. Tefü stänikosekam, 1890, 8, 17, danisagobs:

1) **Süle**, ägevöl benik obse sili nelelutavato (vólkenlòs) yulibiki; 2) **sifales** konstanzik bofikes, *eläsöl kosedadune* lölik; 3) **vpa.-flenes** mödik, *ekömöles* isi, ud *esedöles* se volatopöfs valik, des *lapageils* jüà (bis här fòm) mel, *poedotis*, *penedis*, *telegamis*, *glidis*...; 4) **klubes** mödik difikes Konstanza jönik ä lotädöfika (gástfründliq), kels *estimoms* obsi me stän e pladals okas; 5) **ninlödefe** Konstanza *elestänöle* also liegöfo ä magifo, ed *äjedöle* also mödikis flolemis e festunis; 6) *poedöles* e *kanitanes* obsa, *musigefe* zifa, e teatanes obas, *ejönälöles* also vemo zäli obsik; e 7) pato söles: cife *Delisle*, e blacife *Grießer*, kels bofik *etöboms* levemo al plöp glolik zäla obas in mod alik mögöl; e fino 8) alikanes, kel sa pösods valik is des nüm 1. jü 8. *penemöls* *eläpoloms* semliko al nid, gäl, jön ä leod nepetupöl zäla gletobidiko eplöpöla obsik.

K.

D. v. sa b. z.

(„Vpabled”. 1890. Nüm: 118 (tobul). Pad: 509.)

2044. Vödem stänikosekama fa datuvel vpa.

I. O löfikans oba valiks, isa e se fag!

Nü jikanitans e kanitans löfik obas e k a n i t o m s vödis **liänas** at:

94) „Ol, o stän balà pükà!

bìnlöd mal, màl p ü d à !

tàn löfà nobik! —

Òl, vobàd tikàla è löfà!

mèbolös obès b a l i f i è *blodis*’löfi ladik,

dàt obsè tal àt obìnomöd

l ò m bal! stèl p ü d à *oblibomöd*!“ —

E nu s a g o b , koseköl stäni aèt: Nemü GOD, m e n a d , vpans. valik ed ob, o stän löfik, jönik ä siämik obsa! l ä b ä d o b o l i k o n a m p a s e t e n ö l e s e d i b l a d a o b a , dàt a i b i n o l ö z o b e s u n m a l b a l ’ a d a , b a l i f a ä b a l u g a ! ; u n s ü m b o t p ü d a b e l ä b ö l ; u n s t ä n g ä l a n o b ä l i k ; g l e s t ä n v e l a t a e c ö d a ; d e m a l k o p ä n u g a , m u s a m a e f ö d a m a k l u b i k ! — A i b i n o l ö z g a d e s n ü o b s e v a l i k m a l b a l u g a p ü k i k , k a p ä l ü b a n e t a s v a l i k , b l o d a m a p o p a s e m i k ! ! — O i b i n o l ö z , o s t ä n i s i t ! o b e s e m e n e s a l i k m a l s a n a , l ä b a , p ö f ü d a s e l ä b ä d o t a s m e p ü k b a l k l ü l i k , n e f i k u l i k ä b a l i k ! ! ! —

Ibo **fügs** aèt su ol *aimaloms* velato atosis:

Balido: Mun, **tal** e **blodanams**: das mens valik ovi stel ä steli at lofomsöz okes in vp. *blodanam*i, e das in *nevo*tlìks löf e b a l u g a i b i n o m s ö z s u b i m i k o v e v o t l ö f m u n a e v ü l a . . . !

Telido: **Nàk** diso in *skötalejül* d e t o s u k a m g l ü n i k a i m a l o m , d a s , ä s o n a k i n m e l a v ä t s g l ü n i k , a l s o **spel** tefü l ä b ä d v p a . s ö t o m a i g l ü n ö n e s t a b ö n d i b o i n l ä d s n e t a s v a l i k ; (i b o v a t s m a l o m s i n b u k b u k a s n e t i s) !

Kilido: **Flolil** (v i o l) d i s o s u s t a b g o l ü d i k n e d e t o a i m a l o m , d a s v p . s e b e g i n s m ü k i k , s m a l i k s (e k o L i z e l s t é t e n , a s o S m a t o p ö f !) s u s i e g l o f o m , a i g l o f o m e f l o l o m e g e l o g e i l u m o d u b ü f i e d g o l ü d i k z ü p a l a s o k a .

Folido: **Monogam** löpo su stabin violetik lejüla nedeto vilom sagön, das, äso violetik led gödela e vendela dugom logedis obsa löpo i : a l s o v p . i n v a l i k s m i è g e m ü k a i t o v o m ö d s u s i a l z e i l i s g e i l i k t i k ä l i e l a d i m e n a s v a l i k m e p ü k b a l , v p . !

Lulido: Leiko **stel** golüdik su stab loledik (u neledo violetik) in kam löpik deto vilom *aibinön* siämag d a l i t a m a , v a m a m a ä d u g a m a m e n a s v a l i k d u b ü v p . !

Mälido: Kams fol lejüla *kedomsok* zü **kluzif** silefik. Ibo vp. evedom su glun kritik, e *sötom* laiko *paikälön* ä *paikonsefön* su glun öt in *silefoklül*iks klin, teug ä *nebesten*! —

Velido: Lejüli lölik zivienom **tan** loledik sa *zipenäd*: „Menade bal pükibal!“ — Ibo el bal ä vätöpo oke binugliko leigik *menas’vol* e *mena’nat* sötom dub el pükbal, vp., *pazivienön*, *pajelön* e *pafödön* fa bal tan tucedik *blodilöfa* ä *blodalöfa* valemik! Un timag nulik *blodilöfa* velatik, timag *Santikäla löfa* e *velata palenkulomöz* me, dub ä ko vp., el pük k a p ä l ü b a v a l e m i k m e n a d a ! —

Jölidō: Tan at dondisom bofoflano de **plinahüt** kilkölik sa kluzif. Ibo blodalöfe blodilöf velatik menada aisegolom te se GOD, el kilbalodik ä soelik Valaplin, Validugal ä Valisölal, kel dubü benafluk kluzifa obsi valik elensumom aso cilis Okik ed evotajafom in blodis. —

Zülido: **Pejin** sa pened aimalom dalitami geilikum, keli Pükasantikäl balida tikälazäla kritik lüflekomös ed olüflekom menade me vp. in bal pükäd in ninöf liegöfik ata menadapüka balik, in litanid golüdik kapälüba valemik menas. — Fino:

Balsido: **Flamalineg** ledik ove pejin löpüno aisiämagom, das mēns dubü lit ä fil Tikäla tenüpik aisötoms okis löfölo kapälön e balämön, bepükön balugo, lenfilön e datovön al geilikis zeilis timlik e tenüpik! — O kiom siäm dibälik, subimik in sköt obas! —

II. Ab nu kömob al dlinapeti ü gudumo **zälapeti** oba.

Lestümiks zälakopanals e zälalòts!

Ko lad vo pageitovöl, in mufäl gälükün, ko danafèks subimik, le'ladiks kol GODi e kol valikis oba flenis mödik su talaglöp veitik: blinob jötü kosekadun jönik at **zälapeti** obik, efe:

Balido: valikes dinitales geilik, zenodik e bapikes volapüka pailöföl obsa, des ocifal (s. Kniele) esenätef, jütideli nulikün e julani yunikün vöpüka obsa.

Telido: valikes stabales e kopanales kluba isik (nabikuma e veitikuma), kel klub edamögom stäni jönik obas ati, e kel epenom su stäni ot, as deviedi, vödis ladlik: „Aifiedü masal!“ —

Kilido: valikes löfik pailestimöles tudelik zäladilsumales, klubes isik e zälalotes, ekömöl al del tudelik des talatopöfs valik fol; e fino:

Folido: valikes volapüka klubes e dabalanes tala lölik, ufas nu adelo äkanoms kömön isi, udas no. Ibo valiks vöpükaflens legik ä velatiks binoms tudel lä obs luüno tikälo. Ed oms valiks, alik nen sesum, lifomsöd! lifö! kilna lifö, lifomsöz!!! —

Deuto: Hochansehnliche Festgenossen und Festgäste!

Wahrhaft hochgehobenen Herzens, freudigst bewegt, mit hehren, innigen Dankesgefühlen gegen Gott und alle meine vielen, vielen Freunde auf dem weiten Edrenrunde, bringe ich zum Schlusse dieses schönen Weiheaktes meinen **Festspruch** dar, und zwar:

Erstens: allen hohen, mittleren und niederen **Würdenträgern** unserer geliebten Weltsprache, vom künftigen Cifal und vom Kreise der Senatoren an bis zum neuesten Lehrer und jünsten Schüler unserer Allsprache.

Zweitens: allen **Begründern** und **Mitgliedern** des hiesigen **Vereines** (des engeren, wie weiteren), der diese unsere schöne Fahne ermöglichte, und auf dieselbe als **Motto** die herzlichen Worte schrieb: „Immer treu dem Meister!“ —

Drittens: Allen lieben, verehrten heutigen **Festteilnehmern**, hiesigen **Vereinen** und allen **Festgästen**, die auf heute von allen vier Weltgegenden her sich hier einfanden; und endlich

Viertens: allen Weltsprache-**Vereinen** und-**Einzelpersonen** der ganzen Erde, ob sie nun heute hieher kommen konnten, oder nicht. Denn alle ächten, wahren Allsprachefreunde sind heute, wenigstens im Geiste, bei uns, und sie alle, alle ohne Ausnahme leben hoch, hoch, dreimal hoch!
Lifomsös! lifomsöd! lifomsöz!

III. (Fino, lovegivöl stäni cife vpa.-kluba konstanzik, söle Delisle, dat. vpa. esagom:) Ed atoso nu lovegivob stäni pekoseköl atiole, ocif pailestimöl kluba isik! al letön e mekön polön stäni ät in aistim äd aified! — Vo! jenosöd!

Epükob.

2046. **Sludots lasama konstanzik, 1890, 8, 18.**

En ponunodos in nüm 119. ata bleđa; leiko us nëms pudipedölas ponünoms.

(„Vpabled”. 1890. Nüm: 118 (tobul). Pad: 510.)

2061. **Plotog**

dö **bekonsälam kademik**, ezitöl 1890, 8, 18 in **Konstanz**, kelä s. datuval vpa. ebinom bisiedal. *Eläsoms* tiemo söls e läds: Schleyer, Kniele, Dietrich, Medgyesi, Haubenstricker, Stettner, Herrmann, Gutensohn, Hummler, Ott, Probst, Jäger, Delisle, Wirsching, Tommasi. —

Sludöts bekonsälama:I. Tefü **stükafetanògs:**

Sukü mob söla *Haubenstricker* lasam eläsevom, das *stükafetanògs* pafomoms, äso ya somik sbinom tefü Beireut, Kulmbach, Stadtsteinach e Turnau, efe, dü *ledivonplisipi*: „Disoà susi!“ —

II. Tefü **glamat e vödabuk:**

- a. S. Dietrich sätovom zesüdöfi sludota sembal tefü mob söla Thießen, das jüfövo (bisaufvääitares) **no** dälonös **votamis** tefü **glamat**... vpa. (Sesümü § II. ä. 3. sludotas at: tefü *or*). *Pesepükos*, das votams somik no jenomsös, üjüs (insölåne, bis däs) *regam'èfs* länas *ufomoms* vpa.-klubi, sümöli volapotaklube..., kela *vpakluba* pudeputales (delegirten) *ovedomöv* sugiv meköna eventuo *votimobis*, kel *omutoms* pabekonsälön *fakadem* vpa.
- e. *Pakostatos* (ès vírd konstatirt), das *fomamasilabs* **ü** ed **ö!** *eleblufomsok* (síq bevært häben) in *plag*; e sikod geb *fövoik* otas *paiplovöd*om.
- i. Tefü fomam **vödas** nulik *pesagos*, das binos *viplik*: gebön tonabi *rofenumo*, ka *jünu*. E, mobü (áfäntråg) söls *Kniele* e *Dietrich*, gebam tonaba *r* sötom *ojenön* *pato*, if vöds *kaenik* mutoms pafomön.
- o. Lasam läsevom mobi söla kademala de *Barazia* in *Larochelle*: *ogebön* füdo vödi ***Fransän***, pla *Flent(än)*.
- u. Mob söla *Walser* tefü **revid** glamata *vpk. padenesiom* plisüpo.
- ä. Ye, dü *ledivon* mobis *fövoik* söla *Walser* tefü *revid* **vödastiväla** (vörtärjazes):
  - 1) *Pesagos*, das binöm-lá *pato* *viplik*: *konsidam* nedas **teda** e **melaka** *bevünetik*. 2) *Vipon* meki *vödastiväla* **stämavödas**. 3) *Pemobos* nulio ä *peläsevov*, das välonös *fomis* **ör** ed **örs**, pla **öns** ed **öns**. (Ye *vpns*. löfomsöd *umo*, gebön vödi *blodik* **ol** (*du*), pla vödi *kalodik*, *stifik* ä *pleitik* *ons* ü *or* [*Sie*]. Noetil *redaka*). 4) Bi *stäbsü* (aus *gründen* där) *tidalekan* (*didaktik*) *pacedos*, as *viplik*: das no *dislitionös* **stämasilabis** (*stämasilben*), *du* *dedilon* vödis: *nis*, äso *vätopo*, kö *teor* e *plag* *tadunoms* *balvoto* (in *kólision* *kómen*), *plag* sötom *aicödätom* (den *áusjlåg* geben)! 5) Tefü *finòts* *pösodas* —*al*, —*el* ed —*an* sötos *paidistinön* *japalo!*
- ö. Lasam *obsa* no *läsevom* *sonemikis* **glamati nomik** u **vödastiväla** *nomik*, kels no *pemekoms* *fas*. datuval vpa., ud *pezepoms* *faöt*. (Läso s. datuval *esagom*, das *opübom* it *lefulniko* *glamati* *okagletiki*, ya *sibinöli* in *bükablögs* *tel*, *sosus* *ekome* *ugaranom* *bükadelidis* *demanik*).

III. Tefü **kadem:**

- a. *Kodedü lödicen* söla kademala *Colling* de *Nürnberg* al *Passau*, söl ***Gutensohn*** *Eduard* in *München* *pemobom* as *kademan* nulik *plo* *Bayän*. (Eko *bledi* *zen*. n. 118, § 2'045!).
- e. Tefü *säk*, va *jiplofed*s vpa. i *kanòfs* *vedön* **jikademans**, *paläsevov* *sukü* mob söla kademala *Dietrich*, das *jiplofed*s *sikiki* *kanof*s *vedön* *jikademans*, ab no *jikademals*.
- i. Tefü **statüds**... **kadema** *vpk. pemobòms* ä *peläsevov*s *yègs* at: 1) *Glesugiv* *kadema* *binom*: *konsefam* **baluga** tefü vpa.-*dins*, *pato* *tefamü* *glamat*, *vödastiväla* *lovepolòts* *peläsevöl* ä *pezepöl*. 2) *Kadem* **aikosietom** *se*:

α. c ifal ä dilekel; ε. senätans; η. bladilekel; ι. kademals e kademans. 3) As **bladilekel** pemobom s. plofed ä kademan *Medgyesi* Ödön se Arad, kel söl elensumom cali at, e peläsevom fa plisenans, ä pezepom fa datuvel ä c ifal ä dilekel. 4) El **dileket** paiplägom lifüpo fa s. datuval; sesümü zit at, das om it as c ifal udanemom eki, aso pladali (söli senätani Kniele, as ocifali...). 5) **Senätans** paväloms fa s. datuval segun ced oka it. 6) Giti m ob öna kopanalis k adema ailabom s. c ifal. If täno, du dels kils pos maniföfot (publiziruŋ) omas in bled zenodik, tapükam nonik uzitom: öts binoms pedanemöl, e dilsumoms tefü vöbs kadema. 7) Ss. senätans, kademals e kademans sötoms labön **lifayelis** luüno kilsi. 8) Calüp (ámtdáuär) kademalas e kademans binom id un lifüpik (lëbensläŋliqe). 9) Aikel uludunom (síq júldig gemáqt häben vírd) lesmaklimoti (gröbes färgëen): kanom **padismitön** de cal oka fa c ifal ulenlilöl senätanis... 10) Kopanal alik kadema, äsi kopanöma vpk. mutom **lobedön** sludotes kadema. Yed aikel dunom, pükom u penom ta plisips kadema, u gebom sepetis nelestimik ta datuval vpa.: **bölüdom** cali ok'ik in kopanöm vpa. 11) If s. datuval vpa. uloegom, das, in padevögön (bái abstímun) tefü dins vpa., ced luonumefa (minorität) labom **vär'äli** (gáistiges geviqt) mödikum: s. datuval labomöd giti fözogöna dafinami dina jü tim semik. 12) **Sludöts** kadema, kels fa c ifal papublügom s in calabled (vpa.-bled zenodik ä calabled): getoms **lonanümi** des tim ät. 13) **Vobönamod** kadema binom at: S. kademan alik potom cödäti oka söle kademale läna oka, (kö aniks kademals sbinoms, poton cödäti oka [ona] kademale nilikün); e kademals valik mosedoms emo cödätis alik nemedamo len bla dilekeli, kel n unodom en c ifale, as ele dilekel kadema. 14) **Vögods** kopanalas tuggedik kadema (kademalas e kademans) vätükäloms (häben gáistiges geviqt) leigik. 15) If mögos, lecifs e cifels baflano sötoms binön pösoda bal **votik**, ka voflano kademals e kademans. Abu plago (in práxi), if sevälod (áúsväl) pösodas binom un tu pülik: aliks lecif e cifel kanoms binön i kademal u kademan. 16) **Devotams** statudas at kanoms pasludön te me leüg kilfoldilik vögodas (3/4 stímenmèrhait).

- o. Tefü lumanifäds (áúslásunen) nepötlik **taelas** kadema (nulik) vpa., kelas vöds binoms plü te luniludams, lasam konstanzik elovegolom al delaleodi. —

IV. Tefü **calabled**:

- a. **Tiäd** vpa.-bleda calik binomös des 1891: ‚Calabled volapüka (vpa.-bled zenodik)‘!
- e. Davobädonöz (ès íst zu ärvírken), das **kluban** (klubíst) **alik** bonedomös **calabledi**, e das klub alik bonedomös vpa.-bledis votik mastäbs kadema!

V. Tefü ‚lesedam bevünetik‘ vpa.:

Lasam plisenik lesagom, das no kanom belobön ‚lesedami bevünetik‘, as medi, al pakön vpi.

VI. Tefü **kongef**:

- a. Ninbevokön kon'gefi sötos jenön tefü top etim alüpo in calabled!
- e. Konsidü atos, das kopanals mödik kadema no epuboms atosna pösodiko, ed ebiseitoms mobis okas te penädo: lasam plisenik cedomok te aso **bükon'gefi** kongefa vpk. pöbevoleköla in **Berlin** du tikälazäl yela 1891.
- i. Plo vpa.-**kongef** nilikün in **Berlin**, 1891, pemoboms, as kopanals **vüsevälefa** (zvijenkomitè), **söls** vpns. at: plo Badän: s. l. Braun in Ilmspan; Vürtän: s. Hummler in Saulgau; Bayän: s. Haubenstricker in Kulmbach; Pleùs: s. Thießen in Berlin; Sax: s. dl. Herrmann in Buchholz; Fransän: s. de Barazia; Täl: s. Cappello in Milano; Nelij: s. Hain in Banbury (Bänböri); Rusän: s. Weißel in Utra; Polän: s. Sochacky in Kolomeà... (Osuköls lifomsöd!). — Täno disopenäds esukoms.

NB. Sludots at pabiseitoms atoso tö nogo kademe lölik, al xamame becödätam. Aikel kadema cedom votiko: penomös en kademale ok'ik e medamo söle bladilekel Medgyesi Ödön, ploffede in Arad, Nugän!

(„Vpabled”. 1890. Nüm: 119 (novul). Pads: 513, 514.)